

Maak van taal werk

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

VDAB
samen sterk voor werk

“Niet alle werknemers in ons bedrijf begrijpen de veiligheidsvoorschriften.”

“Anderstaligen begrijpen mij niet.”

“De samenwerking op de werkplek in ons bedrijf verloopt soms moeilijk door communicatieproblemen en dat rendeert niet.”

Anderstaligen tewerkstellen lijkt niet altijd makkelijk of evident. Maar ook heel wat volwassen Vlamingen kunnen onvoldoende lezen of schrijven om naar behoren te functioneren op de werkvloer. Gelukkig bestaat er daarvoor een waaier aan hulpmiddelen en oplossingen.

Deze brochure biedt antwoorden op zes taalvragen en -situaties die jij als bedrijfsleider of personeelsverantwoordelijke in de praktijk ervaart. Want taal hoeft geen drempel te zijn om mensen aan te werven. Integendeel, anderstaligen of laagtaalvaardigen aanwerven kan een springplank zijn naar nieuwe kansen voor zowel jouw bedrijf als je werknemers.

1.	Ik zoek als werkgever nieuwe talenten en sta open voor anderstaligen.	p. 4
2.	Ik wil mijn anderstalige werknemer helpen om zijn Nederlands te verbeteren op maat van de job.	p. 5
3.	Ik wil mijn leidinggevenden en collega's versterken in het omgaan met anderstaligen in de organisatie.	p. 9
4.	Ik wil duurzaam omgaan met anderstaligen in de organisatie. Hoe pak ik dat aan?	p. 10
5.	Ik wil mijn bedrijf en mijn anderstalige werknemers helpen bij sociaal-juridische vragen en bij vragen over vertalen of tolken.	p. 11
6.	Ik zoek financiële ondersteuning.	p. 13

1. Ik zoek als werkgever nieuwe talenten en sta open voor anderstaligen

Technische screening in functie van een vacature

VDAB wil anderstaligen snel én duurzaam aan het werk krijgen. Want werk is en blijft de beste garantie op integratie. Daarom ontwikkelde VDAB technische screenings voor anderstaligen die al ervaring hebben in een bepaald beroep. Hierbij focussen we op de talenten en niet op de talenkennis. Zo brengen we de competenties voor dat beroep goed in kaart en is taal geen drempel meer.

Je klant moet dus geen Nederlands kennen om de screening te doen. De teksten zijn immers sterk visueel en taalarm opgemaakt. Er bestaan bovendien ook vertalingen van deze testen.

Contact: NT2limburg@vdab.be

Collectieve beroepsopleiding met taalondersteuning (Nederlands op de Opleidingsvloer – NodO)

- per onderneming/organisatie
- onderneming-/organisatie-overschrijdend

Jens Leroy, Field Manager Het Poetsbureau

“Het schrikt veel bedrijven af om met anderstaligen te werken. Ik merk echter op dat de motivatie bij deze groep enorm hoog ligt. Het feit dat ze een kantoor binnenwandelen, en op voorhand al weten dat ze geen woord Nederlands, Frans of Engels spreken, is voor mij een teken van motivatie, lef en zelfredzaamheid. De tijd die opleiders en consulenten van VDAB in deze mensen steken om hen aan de slag te krijgen geeft een boost aan hun zelfvertrouwen. Het effectief werken bij klanten thuis is dan weer een grote stap in het integratieproces. Ik zie voor alle partijen vooral positieve punten en dit resulteert in klanten én huishoudhulpverleners die tevreden zijn van en bij Het Poetsbureau.”

NodO staat voor Nederlands op de Opleidingsvloer. Het doel is om laagtaalvaardige cursisten succesvol door een opleiding van VDAB te loodsen door het wegnemen van taaldrempels. De taalondersteuning gebeurt zoveel mogelijk tijdens de vaklessen. Dat betekent dat de vakinstructeur en de taalcoach samen op de vloer aanwezig zijn. NodO mikt op duurzame taalcoaching. De taalcoach ondersteunt niet alleen de cursist, maar ook zijn (Nederlandstalige) omgeving. Hij reikt anderstalige cursisten strategieën aan om zich te redden in talig moeilijke situaties en leert vakinstructeurs en Nederlandstalige cursisten communiceren in klare taal.

Individuele beroepsopleiding met taalondersteuning

Via een individuele beroepsopleiding (IBO) van VDAB vorm je zelf je ideale werknemer. Dus als je geen geschikte kandidaat voor je vacature vindt, 'maak' je hem met een IBO gewoon zelf.

Als je kandidaat anderstalig is, kan je bovendien een **IBO met taalondersteuning** opstarten.

Bij een aanwerving via IBO volgt de kandidaat eerst een opleiding in je bedrijf. Via een individueel opleidingsplan leert hij de concrete competenties voor die bepaalde job. Daarna krijgt de kandidaat een arbeidsovereenkomst van bepaalde of onbepaalde duur. Tijdens de IBO betaal je geen loon of RSZ, enkel een productiviteitspremie.

Bij een IBO met taalondersteuning (IBOT) krijgt je nieuwe medewerker tijdens zijn opleiding twee keer per week taalondersteuning en begeleiding van VDAB. Zo leert hij beter en sneller het Nederlands dat hij nodig heeft in zijn job.

Meer informatie:

werkgevers.vdab.be/werkgevers/ibo/ibot
of e-mail naar NT2limburg@vdab.be

Diplomagelijkschakeling

- Voor informatie over de gelijkschakeling van buitenlandse diploma's kan je als werkgever terecht bij het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII). Het Agentschap begeleidt de aanvraagprocedure gratis en dient ze in bij NARIC (National Academic Recognition and Information Center).

Doelgroep:

- Elke medewerker of persoon die een buitenlands diploma behaald heeft.
- En die wil werken in Vlaanderen.
- En die momenteel in het inburgeringsprogramma zit óf de laatste drie jaren het inburgeringscontract ondertekend heeft.

Wie geen inburgeringstraject volgt, krijgt de nodige informatie bij het AgII om zelf een diplomagelijkschakeling aan te vragen.

Meer informatie:

integratie-inburgering.be
naricvlaanderen.be

- Diplomagelijkschakeling bij VDAB
De volgende doelgroep kan in Genk en Hasselt gratis begeleid worden bij de procedure tot diploma-erkenning:
  - Volledig/deeltijds werkzoekende en/of getenderde inwerkingsklanten of werkzoekenden die niet (meer) tot de doelgroep van inwerking behoren.
  - In het bezit van een nog niet erkend buitenlands diploma, min. hoger secundair onderwijs.
  - De klant wenst aan de slag te gaan met zijn/haar diploma.
  - Er is een door VDAB vastgestelde nood aan begeleiding bij de erkenningsprocedure.
  - De actie verhoogt op korte of lange termijn de mogelijkheden tot duurzame tewerkstelling.

Opgelet: werkzoekende inburgeraars in een actief primair inburgeringstraject komen niet in aanmerking.

Duaal leren

Bij duaal leren verwerven leerlingen uit het secundair onderwijs vaardigheden op school (of in een centrum voor deeltijds onderwijs of een Syntra-lesplaats) én op de werkvloer. Het is dus een systeem van alternerende opleiding voor leerlingen in het deeltijds beroeps secundair onderwijs (DBSO) en in de leertijd.

Om hier een succes van te maken, moet elke jongere terecht kunnen op een kwaliteitsvolle leerwerkplek. Als werkgever ben je dan ook een onmisbare schakel. Door het aanbieden van een werkplek bij jouw onderneming of organisatie help je jongeren om hun opleiding in het secundair onderwijs te vervolmaken. Bovendien bereid je hen optimaal voor op de arbeidsmarkt en leid je dus mee de werknemers van de toekomst op.

VDAB biedt gratis taalondersteuning aan voor deze leerlingen.

2. Ik wil mijn anderstalige werknemer helpen om zijn Nederlands te verbeteren op maat van de job

Op de werkvloer

• Nederlands op de werkvloer +

Werkinstructies, veiligheidsvoorschriften of personeelscommunicatie vormen vaak een probleem voor anderstalige werknemers. Nederlandstalige collega's vinden ook niet altijd de juiste woorden om iets duidelijk uit te leggen aan iemand die de taal niet machtig is.

Juist omdat communicatie altijd tweerichtingsverkeer is, betrekken we vanaf het eerste moment de Nederlandstalige omgeving. Naast de ondersteuning voor de anderstalige stellen we op maat van het bedrijf sensibiliserende acties op en werken we rond 'klare taal'. Zo pakken we op een duurzame én verbindende manier het probleem samen aan. Taaldrempels worden verkleind en taalkansen vergroot.

Dit aanbod is betalend, maar heel wat sectororganisaties voorzien een (gedeeltelijke) terugbetaling van deze opleiding.

Meer informatie:

vdab.be/hraanbod/nederlands

E-mail: NT2limburg@vdab.be

Mieke Simons, consultant bij Randstad

"Randstad stelt zich tot doel mensen en organisaties de steun te bieden die ze nodig hebben om hun ware potentieel te benutten. Wij helpen graag kandidaten en klanten het beste uit zichzelf te halen. In dit kader zijn we samen met Greenyard Prepared en VDAB een engagement aangegaan om voor 20 anderstaligen een project op te zetten met als doel langdurige tewerkstelling. Met een vooropleiding, taalcoaching, HACCP-opleiding en coaching op de werkvloer kregen ze de kans om zichzelf te ontwikkelen en verder te groeien naar duurzame tewerkstelling."

- **Job- en taalcoaching: snel 'thuis' op de werkplek**

Wanneer je een geschikte kandidaat voor je vacature vindt, wil je natuurlijk dat die zich snel integreert op de werkvloer. Dat kan eenvoudig via jobcoaching, eventueel aangevuld met taalcoaching. Deze diensten zijn vaak helemaal gratis.

Een jobcoach ondersteunt je wanneer je werknemers uit kansengroepen aanwerft. Het gaat om een externe, neutrale coach die jouw nieuwe medewerker vrijwillig begeleidt gedurende de inwerkingsperiode (6 maanden). Indien mogelijk gebeurt de begeleiding op de werkvloer. Zo werk je aan integratie én duurzame tewerkstelling.

Anderstalige/laagtaalvaardige werknemers moeten daarnaast vaak een tandje bijsteken om de (vak)taal en de gewoonten op de werkvloer te leren kennen. Daarvoor kan je een taalcoach inschakelen. Die begeleidt jouw andersstalige werknemer op de werkvloer én ondersteunt ook de collega's. Zo bevordert hij een vlotte samenwerking. Voordelen:

- Taalcoaching is gratis voor werkgevers en hun anderstalige werknemers die maximaal twaalf maanden in dienst zijn en laagtaalvaardig zijn.
- Taalcoaching is maatwerk en gebeurt steeds in overleg met de werkgever.

In Limburg zijn Stebo, Kopa en Alternatief bezig met job- en taalcoaching.

Meer informatie: jobtaalcoaching.be

Evi Erna, dienst organisatie en talent van vzw IN-Z

"Bij vzw IN-Z kijken we naar de medewerker in zijn totaliteit. We gaan op zoek naar gemotiveerde medewerkers met hun eigen talenten. Dit is voor ons belangrijker dan nieuwe medewerkers met werkervaring. Met een sterke motivatie kan je op de werkvloer de job leren. We doen hiervoor enerzijds beroep op onze eigen ervaren meters en peters. Anderzijds schakelen we KOPA in voor jobcoaching op de werkvloer. Zij hebben een belangrijke rol in het aanleren van de job aan onze medewerkers. Daarnaast besteden ze ook aandacht aan arbeidsattitudes. Bij anderstalige medewerkers zetten wij naast jobcoaching ook in op taalcoaching. Op die manier gaan we aan de slag om de werkgerelateerde taal- en communicatievaardigheden van de anderstalige te verbeteren. Dit alles gebeurt steeds op maat van de organisatie en de individuele medewerker."

- **Lessen Nederlands als tweede taal (NT2) op maat**

Wanneer niet al jouw werknemers over de nodige talige vaardigheden en competenties in het Nederlands beschikken, kan je dat ook oplossen met lessen Nederlands als tweede taal op maat van jouw bedrijf. Je brengt dan eerst in kaart wat de specifieke leernoden zijn op vlak van spreken, luisteren, lezen of schrijven. Je checkt ook of de werknemer nog specifieke sleutel- of leervaardigheden, grammaticabeheersing of sociale vaardigheden nodig heeft voor zijn functie. Daarna neem je contact op met één van de lokale partners om een pakket op maat te ontwikkelen en eventueel in huis aan te bieden.

Contactadres: nt2-limburg@integratie-inburgering.be

- **Oefenkansen Nederlands op de werkvloer**

Evi Erna, vzw IN-Z

"Het hoge percentage anderstaligen in onze organisatie maakt dat we steeds op zoek gaan naar verschillende oefenkansen Nederlands. Binnenkort starten we met een nieuw initiatief: praatgroepen binnen de organisatie voor onze anderstalige medewerkers. Zo werken we aan de volgende doelstellingen:

- Verbondenheid creëren tussen medewerkers met dezelfde achtergrond. Ze leren van elkaar en motiveren elkaar.
- Thema's over het werk bespreekbaar maken.
- Het Nederlands van onze medewerkers verbeteren door oefening."

Vaak merk je dat de Nederlands- en anderstalige werknemers nauwelijks met elkaar praten naast het eigenlijke werk. Om dat te doorbreken kan je gaan voor een 'conversatietafel op de werkvloer', waar ze samen praten over dagelijkse onderwerpen die hen bezighouden. Of ze trekken er samen eens op uit. Zo werk je op twee fronten tegelijk: oefenen van het Nederlands én stimuleren van sociale contacten.

Twee voorbeelden:

- vriendENtaal. Contactadres: integratielimburg@integratie-inburgering.be
- een abonnement op Wablieft
Dit is een toegankelijke Nederlandstalige krant met eenvoudige nieuws- en sportartikels, reportages, een kruiswoordraadsel ... Ideaal als lectuur of gespreksopener in de refter. Contactadres: abo@wablieft.be

“Werken in een Nederlandstalige omgeving is altijd een uitdaging voor een buitenlander. De opdracht begrijpen, een vergadering volgen, e-mails lezen en schrijven, gaat niet zonder een goede kennis van de taal. De terminologie van jouw vakgebied leer je snel op het werk, maar er is geen tijd om de talenkennis uit te breiden. De basis van de taal en de grammatica leer je best met begeleiding. Daarom volg ik les bij Moderne Talen.”

Andras Németh

“Volgens mij is het heel belangrijk dat ik op hetzelfde moment kan werken en ook een Nederlandse cursus kan volgen. Dat is een goede manier om te oefenen en de taal sneller te leren. Ik vind het een goede combinatie, vooral als je fijne collega's hebt. Als je een betere job wil, moet je de taal snel leren denk ik.”

Verona Rexhepi

“Ik vind werken en Nederlands leren de perfecte combinatie. Want ik kan op mijn werk het Nederlands oefenen dat ik geleerd heb in de les. Maar ik kan ook vragen stellen in de les over wat ik hoor op mijn werk. Dus ik ben altijd Nederlands aan het leren en dat maakt mij een betere cursist en ook een betere werker.”

Marta Ventura Magalhães

“Hoewel de zakelijke taal op mijn werk Engels is, praat iedereen er veel Nederlands. Ik vind het belangrijk dat ik Nederlands kan praten, schrijven en lezen om met mijn collega's te communiceren. NT2 geeft me de kans om mijn Nederlands te verbeteren terwijl ik elke dag aan de taal blootgesteld word. Elk nieuw ding dat ik leer, kan ik met mijn collega's oefenen en ik kan ook vragen stellen tijdens de les.”

James Gilbert

• Opleidingen Nederlands als tweede taal

Uiteraard kan je anderstalige werknemer zijn Nederlands ook verbeteren door een opleiding te volgen buiten de werkuren. Daarvoor kan je hem doorverwijzen naar een taalscreening. Op basis van de screening kan de werknemer zich inschrijven voor een cursus Nederlands als tweede taal (NT2) volgens zijn leerprofiel en taalniveau.

Deze centra bieden cursussen NT2 aan:

- centra voor Basiseducatie (CBE) (vooral voor lager opgeleiden)
- centra voor Volwassenenonderwijs (CVO) (vooral voor hoger opgeleiden)
- universitaire talencentra (UT) (vooral voor toekomstige studenten hoger onderwijs)
- privé-instellingen (zonder officieel certificaat)

De screening gebeurt in één van de contactpunten van het Agentschap Integratie en Inburgering: integratie-inburgering.be/limburg.

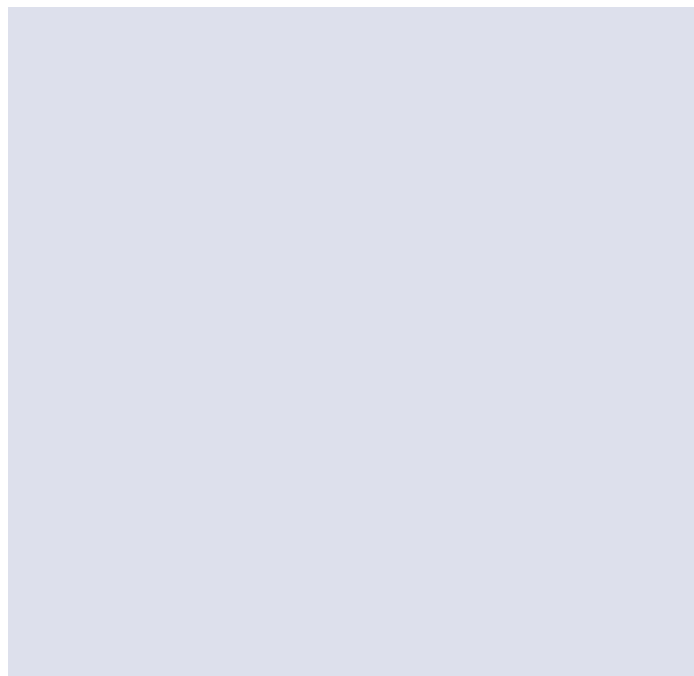
Contactadres: nt2-limburg@integratie-inburgering.be

• Zelfstandig Nederlands leren: Taal-garage

Sommige anderstalige werknemers willen graag zelfstandig Nederlands leren, of extra aandacht besteden aan grammatica, spelling ... In dat geval helpt een medewerker van het Agentschap Integratie en Inburgering hem graag verder in de Taal-garage. Hier krijgt hij advies over hoe hij zelfstandig Nederlands kan leren. We zoeken een zelfstudiepakket aangepast aan zijn niveau. Het materiaal dat we voorstellen, kan je inkijken in het Educatief Centrum in Hasselt. Je kan het ook uitlenen in één van de deelnemende bibliotheken in Limburg.

Contact: nt2-limburg@integratie-inburgering.be

Partner: **Provincie Limburg Educatief Centrum**

Afstandsleren

- **De app 'Uitsprekend'**

Met deze app van VDAB oefent de anderstalige de juiste uitspraak van klinkers en tweeklanken. Uit 21 reeksen gevarieerde oefeningen kiest hij zelf welke hij het meeste nodig heeft en dit op woord-, zins- en tekstniveau. Je kan de app gratis downloaden via de App Store (iPhone en iPad) of Google Play (Android).

- **De app 'Quizlet'**

Quizlet is een gratis educatieve- en flashcardapp, waarmee je onder andere simpel en effectief talen kan leren. Je kan er je eigen flashcards en studiesets mee maken, of kiezen uit miljoenen studie-sets die door andere studenten gemaakt zijn. Je kan de app downloaden via de App Store (iPhone en iPad) of Google Play (Android).

- **Nederlands oefenen**

- Op de website nederlandsoefenen.be staan allerlei tips om je Nederlands te oefenen: van conversatiegroepen tot theatertips en taalspelletjes. Je vindt zeker een initiatief in de buurt.
- Met de website nedbox.be kan je thuis op een leuke manier je Nederlands oefenen aan de hand van tv-fragmenten en krantenknipsels.

Instructeur Willy over digitaal solliciteren voor anderstaligen

"Je zou versteld staan, onze opleiding is volledig digitaal. Voor het stukje VCA (kwaliteitssysteem) heeft instructeur Jill Woodburn de cursisten voorbereid met Quizlet, een app waarmee de cursisten leren via beelden. We gebruiken ook Socrative, een interactieve app om vragen te stellen in de klas. En we zijn proefproject voor de tools van Google for Education. Die samenwerking met het Google-team loopt heel goed. Alle projecten, opdrachten en afspraken leggen we vast in 'Google Classroom'. Iedereen die iets met de opleiding te maken heeft, werkt samen via dat systeem. De cursisten maken trouwens ook heel wat opdrachten zelfstandig, bijvoorbeeld: "Zoek eens uit hoe een motor in elkaar zit en geef er een presentatie over." Ze werken daarvoor samen, maken een presentatie in Drive, nemen filmpjes op met hun gsm... Echt indrukwekkend. Ik heb nog nooit zo weinig les gegeven (lacht)."

3. Ik wil mijn leidinggevenden en collega's versterken in het omgaan met anderstaligen in de organisatie

Vorming Communicatiewaaiër

Taaldrempels verlagen de kwaliteit van de communicatie omdat je elkaar niet voldoende begrijpt of omdat de nuance verdwijnt. Om taaldrempels te verkleinen, bestaat er een waaier aan mogelijkheden.

Bijvoorbeeld: sociaal tolken, pictogrammen of apps. Deze taaloverbruggende instrumenten zijn aanvullend op de oefenkansen Nederlands.

In een vorming op maat doe je de nodige kennis en competenties op om het beslismodel en de communicatiemiddelen correct in te zetten tijdens je werk.

Wat de deelnemers ervan vinden

"Eerst overleggen in groepjes en daarna bespreken in de grote groep leverde heel wat verschillende ideeën op."

"Elke werknemer die aan het onthaal/loket zit, zou deze vorming moeten volgen!"

"Het beslismodel is een handig instrument dat ik steeds in mijn achterhoofd zal houden!"

Dit is een aanbod van het Agentschap Integratie en Inburgering.

Meer informatie:
integratie-inburgering.be/communicatiewaaiër

Vormingen duidelijke taal

- **Duidelijk gesproken taal**

Bij deze vorming ga je op een interactieve manier na hoe we onze conversaties met anderstaligen vlotter kunnen laten verlopen. Omdat het bedrijf of de organisatie op voorhand thema's doorgeeft, is de vorming op maat van de aanvrager.

Doelgroep

- Nederlandstalige collega's van anderstalige werknemers
- leidinggevenden in bedrijven/organisatie met anderstalige werknemers

- **Duidelijk geschreven taal**

Deze vorming focust op brieven, folders, brochures en reglementen. Ook hier werken we op maat. Bedrijven en organisaties geven vooraf eigen teksten en publicaties door. Samen passen we de documenten aan in duidelijke, eenvoudige taal.

Doelgroep

- medewerkers die bedrijfsdocumenten opstellen zoals reglementen, veiligheidsinstructies en personeelsdocumenten
- bij uitbreiding: iedereen die schriftelijk communiceert met anderstaligen en laagtaalvaardigen

Deelnemers getuigen

"Elke dienst komt meer en meer in contact met mensen die de Nederlandse taal niet zo machtig zijn. Ik raad anderen dan ook absoluut aan om aan deze vorming deel te nemen."

Laure Petitjean, OCMW Gingelom

"Het was een meerwaarde dat er anderstaligen aanwezig waren om een rollenspel mee te oefenen."

Kelly Philtjens, De Hummeltjes

Dit is een aanbod van het Agentschap Integratie en Inburgering.

E-mail: integratielimburg@integratie-inburgering.be

Vorming over diversiteit

Tijdens deze vorming helpt een consultant van het Agentschap Integratie en Inburgering je bedrijf op een concrete, praktische manier om met verschillende culturen om te gaan zonder als werkgever in te boeten op je doelstellingen en verwachtingen. Gerichte doorverwijzing naar een geschikte partner is ook mogelijk. Bijvoorbeeld: hoe omgaan met discriminerende uitspraken? Hoe organiseer ik een drempelvrij selectie- en wervingsbeleid? Of hoe kan ik draagvlak realiseren voor interculturalisatie in mijn bedrijf/organisatie?

Dit is een aanbod van het Agentschap Integratie en Inburgering.

Contact: integratielimburg@integratie-inburgering.be

4. Ik wil duurzaam omgaan met anderstaligen in de organisatie. Hoe pak ik dat aan?

Je hebt anderstalige werknemers in dienst. Je wil ervoor zorgen dat ze ook op lange termijn aan de slag (willen) blijven in jouw bedrijf of organisatie. Op welke steun en begeleiding kan je daarvoor rekenen?

Beleidsmatige aanpak: begeleiding bij de opmaak van een taalbeleid

VDAB en het AgII werken nauw samen om in je bedrijf een beleid te ontwikkelen op lange termijn, zodat anderstaligen zich vlot integreren en zich thuis voelen.

Koen Morrhey, opleidingsverantwoordelijke bij Punch Powertrain over het pilootproject 'Aanwerving anderstalige CNC-operatoren'

"Wij hebben bij Punch Powertrain in 2016 en 2017 een enorme groei van het aantal CNC-operatoren meegeemaakt. Het was onmogelijk de vacatures in te vullen met mensen uit de omgeving die de juiste technische opleiding hadden gevolgd. We hebben dan ook meer dan 100 mensen omgeschoold om hen te kunnen inzetten als CNC-operator. Aangezien dit nog niet voldoende was om alle vacatures in te vullen, hebben we ook een pilootproject opgezet waarbij we buitenlandse, geschoolde CNC-operatoren in dienst namen. Het idee was dat we hen, in plaats van technisch om te scholen, op het gebied van taal moesten omscholen. Voorwaarde was wel dat ze het Engels machtig waren om toch een start te kunnen maken. Opzet was om mensen in het buitenland te zoeken die zich hier definitief willen vestigen en de taal willen leren. Communicatie en samenwerking in het team vinden we zodanig belangrijk dat Nederlands willen en kunnen leren wel een noodzaak is.

We hebben via enkele partners zes buitenlandse CNC-operatoren kunnen aanwerven. Technisch bleken deze zeer sterk te zijn zodat we niet moesten investeren in het aanleren van de job. Hierdoor konden we dan ook meer focussen op de communicatie. Wij hebben vooraf advies gevraagd aan het Agentschap Integratie en Inburgering en aan VDAB over hoe we de begeleiding best konden aanpakken. Alle noodzakelijke documentatie (milieu- en veiligheidsinstructies, werkinstructies, opleidingsprogramma's, ...) hebben we in het Engels vertaald. Ieder van deze deelnemers kreeg een collega naast zich die het Engels machtig is.

De begeleiding door externe organisaties bestaat uit vier luiken: het volgen van een inburgeringscursus, avondlessen Nederlands, coaching 'Nederlands op de werkvloer' en tenslotte coaching van leidinggevend in het omgaan met anderstaligen door VDAB. Dit is een succesvolle aanpak gebleken: deze zes operatoren zijn na 1 jaar positief geëvalueerd en ze zijn nog allemaal in dienst."

Met een taalbeleid neem je via structurele acties taaldrempels op het werk weg. Na een verkennend gesprek met een taalbeleidsmedewerker van het Agentschap beslis je welke acties nodig zijn in jouw organisatie. Het is dus begeleiding en ondersteuning op maat. We starten met een analyse en taalscan. De intensiteit en focus kan verschillen, afhankelijk van het profiel en de vragen van het bedrijf. We werken altijd ondersteunend. Bijvoorbeeld: hoe weet je wat iemand talig moet kunnen om de job goed te doen? Een taalprofiel geeft een overzicht van de talige competenties die iemand nodig heeft om een functie uit te oefenen en dit op vlak van spreken, luisteren, schrijven en lezen.

Een greep uit het aanbod van het AgII:

• **taalbeleidsacties management**

- Het taalgebruik van een functie in je bedrijf inventariseren en screenen met de taalscan.
- Een taalprofiel opstellen vanuit de resultaten van de taalscan.
- Een analyse uitvoeren van de reeds genomen taalbeleidsacties met de omgevingsanalyse.
- Een volledig taalbeleids- of taalactieplan opstellen en je organisatie begeleiden en ondersteunen in de uitvoering.

- **vorming voor Nederlandstalige collega's en management, bijvoorbeeld:**

- vormingen duidelijke taal
- vorming Europees Referentiekader

- **taalbeleidsacties op de werkplek, zoals adviseren hoe je de werkvloer kan sensibiliseren om een taalbeleid te voeren.**

- **taalbeleidsacties anderstalige werknemers, zoals:**

- Anderstaligen screenen en naar het juiste aanbod Nederlands doorverwijzen.
- Advies geven over hoe (snel) en waar een anderstalige werknemer Nederlands kan leren.

Voor meer informatie:

integratielimburg@integratie-inburgering.be

Op de site klaretaalrendeert.be vind je goede voorbeelden van deze methodiek.

Tips

- **Site 'Wabliëft'**

Als je documenten wil omzetten in toegankelijk Nederlands.

Je kan bestaande teksten (loonstroken, arbeidsreglement...) laten scannen met het oog op laaggeletterde werknemers. Je krijgt dan taaladvies om je bedrijfscommunicatie toegankelijker te maken voor alle werknemers.

Contactadres: vraag@wabliëft.be

- **Cursus Maatschappelijke oriëntatie**

Voor werknemers die graag beter willen inburgeren in onze samenleving.

Met deze cursus leert de nieuwkomer zijn weg te vinden in onze samenleving. De waarden en normen, maar ook de rechten en plichten van onze samenleving komen aan bod. Een standaardaanbod MO duurt 60 uur. De lessen zijn in de moedertaal van de inburgeraars of in een contacttaal die ze voldoende beheersen. Inburgeraars kiezen wanneer ze les volgen: overdag, 's avonds of in het weekend, en dit op een locatie zo dicht mogelijk bij hun woonplaats.

De inhoud van de lessen is afgestemd op de voorkennis en de leerbehoeften van de inburgeraars. Er is ook veel ruimte voor interactie. Door de heterogene samenstelling van de groep en door verschillende werkvormen te gebruiken, leren de inburgeraars niet alleen van de leerkracht, maar ook van elkaar.

Deze cursus is een onderdeel van het inburgeringstraject.

Meer informatie:

integratie-inburgering.be/wat-doen-we/inburgering

5. Ik wil mijn bedrijf en mijn anderstalige werknemers helpen bij sociaal-juridische vragen en bij vragen over vertalen of tolken

Sociaal-juridische vragen

- Als werkgever, organisatie, voorziening of bestuur kan je met je vragen over vreemdelingenrecht en internationaal familierecht terecht bij de juridische helpdesk van het Agentschap Integratie en Inburgering in Brussel. Onafhankelijke en kwaliteitsvolle juridische dienstverlening is één van de centrale pijlers van dit Agentschap. Je kan hen contacteren voor informatie, advies, vorming en begeleiding.

Thema's

- gezinshereniging, EU-verblijf, asiel en bescherming, regularisatie, arbeidsmigratie, studiemigratie, kort verblijf, uitwijzing
- verblijfsdocumenten en inschrijving in het rijksregister
- reisdocumenten, recht op terugkeer
- arbeids- en beroepskaarten
- sociale, medische en andere rechten en plichten naargelang het verblijfsstatuut
- verwerving en verlies van de Belgische nationaliteit
- legalisatie en vertaling van buitenlandse documenten
- familiesituaties met een internationaal aspect

Meer informatie: integratie-inburgering.be/wat-doen-we/juridische-dienstverlening en ga naar juridische dienstverlening

- De nieuwkomer of inburgeraar zelf kan met zijn vragen i.v.m. juridische hulp terecht bij het CAW: caw.be/locaties/juridisch-eerstelijnsadvies-vreemdelingenrecht

E-mail: info@cawlimburg.be of vreemdelingenrecht@cawlimburg.be

- Als werkgever, organisatie, voorziening, bestuur óf als nieuwkomer kan je met je vragen over tewerkstelling van of als buitenlandse werknemer(s), of over arbeidskaarten en –vergunningen terecht bij het Departement Werk en Sociale Economie.

werk.be/online-diensten/werknemers-buitenlandse-nationaliteit

- Arbeidsmigratie: werk.be/beleidsthemas/arbeidsmigratie

Vragen over vertalen of tolken

Hulpverleners of ambtenaren waarmee je anderstalige werknemer in contact komt, kunnen voor belangrijke gesprekken gebruik maken van een sociaal tolk of vertaler. De sociaal tolken en vertalers zetten een boodschap getrouw, volledig en neutraal om van de ene taal in een andere. De dienst Sociaal Tolken en Vertalen (dienst STV) van het Agentschap Integratie en Inburgering levert tolken en vertalers aan voorzieningen en lokale besturen in Vlaanderen en Brussel Hoofdstad na afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst. Er komt een tolk ter plaatse of je kan gebruik maken van het telefoontolken.

Opgelet: de anderstalige kan de aanvraag voor een sociaal tolk niet zelf indienen, wel de organisatie die een samenwerkingsovereenkomst met de dienst STV heeft afgesloten.

Meer informatie: integratie-inburgering.be/wat-doen-we/sociaal-tolken-en-vertalen

E-mail: STV@integratie-inburgering.be
telefoon: 02 205 00 71

6. Ik zoek financiële ondersteuning

Sectorfondsen

De meeste paritaire comités beschikken over een sectorfonds dat subsidies aanbiedt aan werkgevers om bepaalde vormen van taalondersteuning voor zijn of haar werknemers te organiseren. Meestal zijn hier voorwaarden aan verbonden. De (financiële) tegemoetkoming varieert van fonds tot fonds. Informeer bij jouw sectorfonds voor de precieze tegemoetkoming.

Meer informatie: werk.be/beleidsthemas/sectoren/sectorconvenants/sectorfondsen

Educatief verlof

Werknemers uit de privésector hebben het recht om erkende opleidingen te volgen en om op het werk afwezig te zijn met behoud van hun loon. Werkgevers kunnen deze erkende opleidingen inplannen tijdens de arbeidstijd. Na de opleiding vraagt de werkgever terugbetaling door een schuldvordering in te dienen. De werkgever kan de aanvraag tot terugbetaling ten vroegste indienen na het einde van het schooljaar en dit voor alle werknemers die educatief verlof opnemen in één enkele aanvraag. Er wordt één forfait voor de terugbetaling van een uur betaald educatief verlof toegepast.

Meer informatie: werk.belgie.be (tabblad verloven - betaald educatief verlof)

Telefoon: 1700 (gratis, elke werkdag van 9 tot 19 uur)

E-mail: educatiefverlof@vlaanderen.be

Kmo-portefeuille

Kmo's en beoefenaars van vrije beroepen kunnen financiële steun krijgen voor de aankoop van diensten die de kwaliteit van de onderneming verbeteren. Concreet gaat het over opleiding en advies.

Voor kleine ondernemingen bedraagt de maximale tussenkomst in de kostprijs van een opleiding en/of advies € 10.000. Voor middelgrote ondernemingen is dat € 15.000.

Meer informatie: kmoportefeuille.be

Opleidingscheques

Werknemers die een opleiding willen volgen om hun positie op de arbeidsmarkt te versterken, betalen via opleidingscheques maar de helft van de kosten. De Vlaamse overheid betaalt de andere helft. Zowel het inschrijvingsgeld als de aangerekende cursuskosten kunnen met opleidingscheques betaald worden.

Voorwaarden:

- Werken in Vlaanderen of het Brussels Gewest.
- De opleiding moet erkend zijn door VDAB.
- Geen diploma hoger onderwijs (graduaat, bachelor, master ...) behaald hebben.

Meer informatie:

vdab.be/opleidingscheques/werknemers
of bel naar het gratis nummer: 0800 30 700.

